

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, (jud. A. Miron)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

27 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

Examinând recursul declarat de către Pavlov Alexei,
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de
SRL „Cegrim&Co” împotriva lui Pavlov Alexei cu privire la încasarea datoriei,
dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de Pavlov Alexei împotriva hotărârii din 06
octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 04 februarie 2016, SRL „Cegrim&Co” s-a adresat cu o cerere de chemare
în judecată împotriva lui Pavlov Alexei solicitând: încasarea de la Pavlov a sumei
20 340 de lei cu titlu de datorie și a sumei de 2 958,35 de lei cu titlu de dobândă de
întârziere, a sumei de 699 lei cu titlu de taxă de stat și 2 000 lei pentru asistența
juridică.

Prin hotărârea din 06 octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău,
cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cegrim&Co” a fost admisă
integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanței, la 17 decembrie 2018, Pavlov
Alexei a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii
primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare, suspendarea executării hotărârii
pronunțate în prima instanță, precum și scutirea apelantului de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost
restituită cererea de apel depusă de Pavlov Alexei împotriva hotărârii din 06
octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

La 22 februarie 2019, Pavlov Alexei a declarat recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii recurate, repunerea apelului în termen și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, de hotărârea primei instanțe a luat cunoștință abia în decembrie 2018 în cadrul procedurii de executare al acesteia, iar hotărârea integrală a recepționat-o la 28 ianuarie 2019.

Mai mult, contrar prevederilor art. 369 alin (1¹) al Codului de procedură civilă, instanța de apel nu a convocat părțile în ședință, respectiv Pavlov Alexei nu a avut posibilitate de a prezenta motivele și probele în susținerea temeiniciei omiterii termenului de atac.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 31 ianuarie 2019, expediată recurentului la 05 februarie 2019 fără a fi anexate probe ce ar confirma data recepționării acesteia, instanța de recurs nu constată motive de a pune la dubii cele invocate de recurent precum că a recepționat încheierea la 07 februarie 2019. Astfel, Colegiul consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și declarând recursul la 22 februarie 2019, a acționat în interiorul termenului legal.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Pavlov Alexei urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii

termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cegrim&Co” împotriva lui Pavlov Alexei, a fost pronunțat la 06 octombrie 2016.

Recurentul Pavlov Alexei, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 17 decembrie 2018, termenul limită fiind 07 noiembrie 2016, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Așadar, după cum a fost reiterat supra, termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, iar în cazul în care participantul la proces, la caz Pavlov Alexei, a omis acest termen, urma să invoce motivele omiterii (nu a fost citat la ședința de judecată, recepționarea cu întârziere a hotărârii etc.) într-o eventuală cerere de repunere în termen.

Instanța de recurs apreciază critic și ca urmare va respinge argumentele recurentului cu privire la faptul că deși, a recepționat cu întârziere dispozitivul hotărârii și a indicat în apelul declarat articolul 116 al Codului de procedură civilă, însă a omis de a solicita nemijlocit repunerea în termen, iar instanța de apel a fost obligată să convoace părțile în ședință, or în lipsa unei solicitări exprese în textul cererii de apel sau cel puțin indicarea unor motive ce ar evidenția voința părții în acest sens, nu obligă instanța de apel, în corespundere cu prevederile art. 369 alin. (1¹) al Codului de procedură civilă să stabilească ședință.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, *inter alia*, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, *Golder vs. the United Kingdom*, hotărâre din 21 ianuarie 1975; *Z and Others vs. the United Kingdom*, hotărâre din 10 mai 2001; și *Kreuz vs. Poland*, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Sub acest aspect, Colegiul consideră necesar de a reitera prevederile art. 56 alin. (3) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În situația de fapt, contrară cadrului legal relatat, în corespundere cu prevederile art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recurentul Porcescu Stanislav, va suporta consecințele nefavorabile, adică, sancțiunile procedurale stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural, în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 CEDO, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO (cauza *Popov 2 vs. Moldova*, hotărâre din 06 decembrie 2005, cauza *Melnic vs. Moldova*, hotărâre din 14 noiembrie 2006), Curtea a constatat că, prin neprezentarea motivelor de repunere în termenul de

prescripție constituie o violare a art. 6 § 1.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Pavlov Alexei.

Se menține încheierea din 31 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Cegrim&Co” împotriva lui Pavlov Alexei cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nicolae Craiu

Svetlana Filincova